

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (sedmi senat)

z dne 6. oktobra 2015*

„Predhodno odločanje — Prosti pretok blaga — Ukrepi z enakim učinkom — Proizvodi, ki so v prostem prometu v Nemčiji — Proizvodi, ki so predmet nadzora homologacije v Romuniji — Certifikat o skladnosti, ki ga da na voljo distributer v drugi državi članici — Certifikat, ki se šteje za nezadosten za dovolitev prostega trženja teh proizvodov — Načelo vzajemnega priznavanja — Delna nedopustnost“

V zadevi C-354/14,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Tribunalul Cluj (Romunija) z odločbo z dne 18. junija 2014, ki je prispela na Sodišče 22. julija 2014, v postopku

SC Capoda Import-Export SRL

proti

Registrul Auto Român,

Benonu-Nicolaeju Bejanu,

SODIŠČE (sedmi senat),

v sestavi J.-C. Bonichot (poročevalec), predsednik senata, J. L. da Cruz Vilaça in C. Likurgos, sodnika, generalni pravobranilec: N. Jääskinen,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za SC Capoda Import-Export SRL C. Costaş, odvetnik,
- zase B.-N. Bejan,
- za romunsko vlado R.-H. Radu in A. Buzoianu, agenta,
- za Evropsko komisijo L. Nicolae, K. Talabér-Ritz in G. Wilms, agenti,

* Jezik postopka: romunščina.

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 34 PDEU ter člena 31(1) Direktive 2007/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. septembra 2007 o vzpostavitvi okvira za odobritev motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila (Okvirna direktiva) (UL L 263, str. 1) in člena 1(1)(t) in (u) Uredbe Komisije (ES) št. 1400/2002 z dne 31. julija 2002 o uporabi člena 81(3) Pogodbe za skupine vertikalnih sporazumov in usklajenih ravnanj na področju motornih vozil (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 158).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo SC Capoda Import-Export SRL (v nadaljevanju: Capoda) na eni strani ter Registrul Auto Român (romunski register vozil, v nadaljevanju: RAR) in B.-N. Bejanom na drugi zaradi tega, ker je družba Capoda tržila nove rezervne dele za motorna vozila.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2007/46

- 3 V uvodnih izjavah 14 in 15 Direktive 2007/46 je navedeno:

„(14) Glavni cilj zakonodaje za odobritve vozil je zagotoviti, da nova vozila, sestavni deli in samostojne tehnične enote, ki so dani na trg, zagotavljajo visoko stopnjo varnosti in varstva okolja. Vgrajevanje določenih delov ali opreme potem, ko so bila vozila že dana na trg ali vključena v uporabo, ne bi smelo negativno vplivati na doseganje tega cilja. Zato bi bilo treba sprejeti ustrezne ukrepe, da se zagotovi, da so deli ali oprema, ki se jih lahko vgradi v vozilo in ki lahko pomembno negativno vplivajo na delovanje sistemov, ki so bistveni z vidika varnosti in varstva okolja, predmet predhodne kontrole s strani homologacijskega organa, še preden so dani v prodajo. Ti ukrepi bi morali vsebovati tehnične določbe v zvezi z zahtevami, ki jih morajo ti deli ali oprema izpolnjevati.

(15) Ti ukrepi bi se morali uporabljati le za omejeno število delov ali opreme. [...] Pri sestavi seznama [teh delov ali opreme] bi s[i] morala Komisija [...] prizadevati za ustrezno ravnotežje med zahtevami za izboljšanje cestne varnosti in varstvom okolja kakor tudi interesi potrošnikov, proizvajalcev in prodajalcev, pri tem pa ohranjati konkurenčnost na poprodajnem trgu.“

- 4 Člen 1 te direktive določa:

„Ta direktiva vzpostavlja usklajen okvir, ki vsebuje upravne predpise in splošne tehnične zahteve za odobritev vseh novih vozil iz njenega področja uporabe, ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za ta vozila, zato da bi olajšali njihovo registracijo, prodajo in začetek uporabe v Skupnosti.

Ta direktiva vzpostavlja tudi določbe za prodajo in začetek uporabe delov in opreme, namenjene za vozila, ki so odobrena v skladu s to direktivo.

[...]“

- 5 Člen 3, točka 26, navedene direktive opredeljuje „originalne dele ali opremo“ kot „dele ali opremo, ki so izdelani v skladu s tehničnimi zahtevami in proizvodnimi standardi, ki jih proizvajalec vozil določi za proizvodnjo delov ali opreme za sestavo zadevnega vozila. To vključuje dele ali opremo, ki so izdelani na isti proizvodni liniji kot ti deli ali oprema. Šteje se, razen če se ne dokaže nasprotno, da so deli originalni deli, če proizvajalec delov potrdi, da ti ustrezajo kakovosti sestavnih delov, uporabljenih pri sestavi zadevnega vozila, in so bili izdelani v skladu s tehničnimi zahtevami in proizvodnimi standardi, ki jih je določil proizvajalec vozila“.
- 6 Člen 31 Direktive 2007/46, naslovljen „Prodaja in začetek uporabe delov in opreme, ki lahko pomenijo veliko tveganje za pravilno delovanje bistvenih sistemov“, določa:

„1. Države članice dovolijo prodajo, ponujanje v prodajo ali začetek uporabe delov ali opreme, ki lahko predstavljajo veliko tveganje za pravilno delovanje sistemov, ki so bistveni za varnost vozila ali njegovo okoljsko učinkovitost, samo če je te dele ali opremo v skladu s spodnjimi odstavki 5 do 10 spodaj odobril homologacijski organ.

2. Dele ali opremo, za katere je potrebna odobritev v skladu z odstavkom 1, se vključi na seznam, ki naj bi bil določen v Prilogi XIII. [...]

[...]

11. Ta člen se ne uporablja za del ali kos opreme, dokler ni na seznamu v Prilogi XIII. [...]

12. Dokler se ne sprejme odločitev, ali mora biti del ali kos opreme vključen v seznam iz odstavka 1, lahko države članice ohranijo nacionalne določbe o delih ali opremi, ki lahko pomenijo veliko tveganje za pravilno delovanje sistemov, ki so bistveni za varnost vozila ali njegovo okoljsko učinkovitost.

Ko se odločitev v zvezi s tem sprejme, nacionalne določbe o zadevnih delih in opremi prenehajo veljati.

[...]“

Uredba št. 1400/2002

- 7 Člen 1 Uredbe št. 1400/2002 določa:

„1. V tej uredbi:

[...]

- (t) „originalni rezervni deli“ pomenijo rezervne dele enake kakovosti, kakor jo imajo sestavni deli, ki se uporabljajo za sestavljanje motornega vozila ter so izdelani v skladu s specifikacijami in proizvodnimi standardi, ki jih je določil proizvajalec vozil za proizvodnjo sestavnih ali rezervnih delov zadevnega motornega vozila. [...] Če ni dokazano drugače, se domneva, da deli predstavljajo originalne rezervne dele, če proizvajalec delov potrdi, da ti deli ustrezajo kakovosti sestavnih delov, ki se uporabljajo za sestavljanje zadevnega vozila ter so izdelani v skladu s specifikacijami in proizvodnimi standardi proizvajalca vozil;
- (u) „rezervni deli enake kakovosti“ pomenijo izključno rezervne dele, izdelane v podjetju, ki lahko kadar koli izda potrdilo, da so ti deli enake kakovosti kakor sestavni deli, ki se uporabljajo ali so bili uporabljeni za sestavljanje zadevnega motornega vozila;

[...]“

8 Člen 12(3) Uredbe št. 1400/2002 določa:

„Ta uredba preneha veljati 31. maja 2010.“

Romunsko pravo

9 Člen 1(1), (2), (4), (5) in (8) Ordonanța Guvernului nr. 80/2000 privind omologarea și certificarea produselor și materialelor de exploatare utilizate la vehiculele rutiere, precum și condițiile de introducere pe piață și de comercializare a acestora (odlok vlade št. 80/2000 o homologaciji in certificiranju potrošnih proizvodov in materialov, uporabljenih za cestna vozila, in o pogojih za njihovo dajanje v promet in trženje), kakor je bila spremenjena (v nadaljevanju: odlok vlade št. 80/2000), določa:

„1. Nove proizvode in potrošne materiale za uporabo v cestnih vozilih je mogoče dati v promet in/ali tržiti, le če izpolnjujejo pogoje iz tega odloka.

2. Nove proizvode in potrošne materiale iz kategorije tistih, ki zadevajo varnost cestnega prometa, varstvo okolja, energetska učinkovitost [...] je mogoče dati v promet in/ali tržiti, le če so glede na posamezen primer homologirani ali certificirani.

[...]

4. Homologacijo proizvodov iz odstavka 2 izvede samostojni režijski obrat [RAR], specializirani tehnični organ, podrejen ministrstvu za promet in infrastrukturo, [...] na podlagi rezultatov preverjanj, ki jih opravi RAR ali tehnične službe, ki jih je RAR odobril.

5. Proizvode in potrošne materiale iz odstavka 2 certificira RAR na podlagi rezultatov preverjanj, ki jih opravi RAR ali tehnične službe, ki jih je RAR odobril.

[...]

8. Določbe iz odstavkov 4 in 5 se ne uporabljajo:

- (a) za proizvode, ki so jih homologirali pristojni organi pogodbenic na podlagi ženevskih konvencij;
- (b) za proizvode, ki so jih homologirali ali certificirali pristojni organi držav članic v skladu z direktivami/uredbami Evropske unije;
- (c) za originalne proizvode ali originalne rezervne dele;
- (d) za nove proizvode in potrošne materiale, ki se izdelujejo izključno za uporabo v vozilih za športna tekmovanja, ki niso namenjena vožnji po javnih cestah. Ta izjema se ne uporablja, kadar se zadevni proizvodi in potrošni materiali uporabljajo za oba namena, in sicer v vozilih za športna tekmovanja in vozilih za cestni promet.“

10 Člen 1b tega odloka vlade določa:

„Za uporabo tega odloka je treba pojme in izraze v nadaljevanju razumeti tako:

1. proizvod – sistem, oprema, del, sestavni del ali tehnična enota, ki se uporablja za izdelavo vozila, za zamenjavo enega od teh elementov v vozilu ali za sestavo homologiranega vozila ali poznejšo uporabo v njem. Lahko gre za:

1.1. originalni proizvod – proizvod, izdelan v skladu s tehničnimi specifikacijami in proizvodnimi standardi, ki jih je določil proizvajalec vozil za izdelavo proizvodov, uporabljenih pri sestavi zadevnega vozila. Pri tem so vključeni proizvodi, ki so izdelani na isti proizvodni liniji kot zadevni proizvodi. Šteje se, razen če se ne dokaže nasprotno, da so proizvodi originalni, če njihov proizvajalec potrdi, da ti ustrezajo kakovosti proizvodov, uporabljenih pri sestavi zadevnega vozila, in so bili izdelani v skladu s specifikacijami in proizvodnimi standardi proizvajalca vozil.

[...]“.

11 Člen 4(1) navedenega odloka vlade določa:

„Proizvode in potrošne materiale morajo za dajanje v promet in/ali trženje spremljati dokumenti, določeni z veljavno ureditvijo.“

12 Člen 6 odloka vlade št 80/2000 določa:

„Za prekrške veljajo in se kaznujejo, kot sledi:

(a) neupoštevanje določb iz člena 1(2) [...]: z globo od 1000 do 5000 RON [romunskih levov (približno od 227 do 1 135 EUR)];

[...]“

13 Priloga k Ordinul nr. 2135 din 8 decembrie 2005 al ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului pentru aprobarea Reglementărilor privind omologarea și certificarea produselor și materialelor de exploatare utilizate la vehiculele rutiere, precum și condițiile de introducere pe piață a acestora (odredba ministra za promet, gradnje in turizem št. 2135 z dne 8. decembra 2005 o sprejetju ureditve o homologaciji in certificiranju proizvodov in potrošnih materialov, uporabljenih v cestnih vozilih, ter pogojih za njihovo dajanje v promet) vsebuje poglavje II z naslovom „Metodologija in pogoji v zvezi s certificiranjem ali homologacijo proizvodov, uporabljenih v cestnih vozilih“. V tem poglavju je točka 2.1, ki določa:

„Proizvodi, izdelani na nacionalnem ozemlju ali uvoženi, zajeti v seznamu iz poglavja V, se lahko dajo v promet, samo če jih je certificiral ali homologiral RAR. Zahtevke za certificiranje ali homologacijo vložijo proizvajalci, njihovi predstavniki, uvozniki ali distributerji. [...]“

14 Poglavje V iste priloge k tej odredbi vsebuje seznam proizvodov in potrošnih materialov, ki jih mora RAR certificirati ali homologirati, da jih je mogoče dati na trg. Na tem seznamu so naštetih elementi, uporabljeni v cestnih vozilih v zvezi z varnostjo prometa, varstvom okolja, energetske učinkovitostjo in protivlomno zaščito. To poglavje V vsebuje točko 5.1.3, ki se nanaša na filtra za gorivo in točko 5.3.2, ki se nanaša na vodne črpalke.

Dejansko stanje iz spora o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

15 Družba Capoda, ki ima sedež v Romuniji, v tej državi članici prodaja proizvode in rezervne dele za popravilo, vzdrževanje in delovanje motornih vozil, ki jih pridobi od družb s sedežem v drugih državah članicah.

- 16 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je po nadzoru, ki ga je RAR opravil 21. junija 2011, ta ugotovil, da je ta družba v Romuniji prodajala vodne črpalke in filtra za gorivo za cestna vozila, ki spadajo v kategorijo delov, ki zadevajo varnost prometa in varstvo okolja, ne da bi bili ti proizvodi certificirani ali homologirani v skladu z nacionalno zakonodajo. Zato je RAR z odločbo z dne 28. junija 2011 o prekršku in naložitvi globe, družbi Capoda naložil plačilo 2000 romunskih leuov (RON) (približno 454 EUR).
- 17 Ta družba trdi, da je te proizvode pridobila od družb s sedežem v Nemčiji skupaj s certifikati, ki naj bi dokazovali, da gre za originalne rezervne dele ali rezervne dele enake kakovosti v smislu člena 1 Uredbe št. 1400/2002, ki so bili dani v promet v drugih državah članicah. Poleg tega naj bi ti dokumenti dokazovali tudi, da so bili zadevni proizvodi izdelani v isti proizvodni enoti kot originalna oprema in da so jih homologirali pristojni organi držav članic, v katerih so bili proizvedeni. V teh okoliščinah je družba Capoda menila, da bi morali biti ti proizvodi v skladu z načelom vzajemnega priznavanja oproščeni obveznosti certificiranja ali homologacije, določene z romunskim pravom.
- 18 Družba Capoda je pri Judecătoria Cluj-Napoca (prvostopenjsko sodišče v Cluj-Napoci, Romunija) predlagala odpravo te odločbe o naložitvi globe z dne 28. junija 2011. S sodbo, izdano v letu 2012, je to sodišče ugodilo temu predlogu, saj je ugotovilo, da sporni deli sicer spadajo v kategorijo delov, za katere romunsko pravo določa postopek certificiranja ali homologacije, vendar jih je mogoče na podlagi opredelitve „originalnih rezervnih delov“ in „rezervnih delov enake kakovosti“ iz člena 1(1)(t) in (u) Uredbe št. 1400/2002 izenačiti z originalnimi proizvodi v smislu člena 1b, točka 1.1, odloka vlade št. 80/2000. Zato je odločilo, da je treba te dele v skladu s členom 1(8) tega odloka oprostiti postopka homologacije ali certificiranja.
- 19 Na podlagi pritožbe zoper to sodbo, ki sta jo vložila RAR in agent, ki je izdal odločbo z dne 28. junija 2011 o naložitvi globe, B.N. Bejan, je Tribunalul Cluj (pritožbeno sodišče v Cluju) spremenilo izdano sodbo in ohranilo to odločbo o naložitvi globe v veljavi, saj je ugotovilo, da dokumenti, ki jih je predložila družba Capoda, ne dokazujejo, da je sporne dele homologiral RAR, niti tega, da so enake kakovosti kot originalni deli, saj so dokumente izdali distributerji in ne proizvajalci.
- 20 Družba Capoda je 26. oktobra 2013 pri Tribunalul Cluj vložila zahtevo za preveritev te sodbe. Ta družba zlasti trdi, da je uporaba postopka homologacije ali certificiranja za sporne dele v nasprotju s prostim pretokom blaga.
- 21 V teh okoliščinah je Tribunalul Cluj prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali je pravo Evropske unije, in sicer člen 34 PDEU, člen 31(1) Direktive 2007/46[...] ter člen 1[(1)](t) in (u) Uredbe [...] št. 1400/2002, mogoče razlagati tako, da nasprotuje nacionalni zakonodaji, kot je navedena v členu 1(2) odloka vlade št. 80/2000, ker naj bi bil z njo uveden ukrep z enakim učinkom kot količinske omejitve pri uvozu, saj mora prodajalec/distributer/trgovec v skladu s to zakonodajo za prosti pretok (prodajo, distribucijo) novih proizvodov in potrošnih materialov iz kategorije tistih, ki zadevajo varnost v cestnem prometu, varstvo okolja, energetska učinkovitost in zaščito pred krajami cestnih vozil, predložiti certifikat o homologaciji ali potrdilo za dajanje v promet in/ali trženje, ki ga je izdal proizvajalec, ali je treba, če ga prodajalec/distributer/trgovec ne bi pridobil ali ga ne bi imel, izvesti postopek homologacije zadevnih proizvodov pri [RAR] in pridobiti certifikat o homologaciji za dajanje v promet in/ali trženje, ki ga izda [RAR], ob upoštevanju, da prodajalec/distributer/trgovec sicer ima certifikat o skladnosti za dajanje v promet in/ali trženje delov, ki ga je dal na voljo distributer iz druge države članice EU, ki svobodno distribuira navedene dele na ozemlju te države članice EU, vendar navedeni certifikat ne zadostuje za odobritev prostega pretoka/prodaje/distribucije zadevnega blaga?

2. Ali je pravo Evropske unije, in sicer člen 34 PDEU, v zvezi s pojmom ‚ukrepi z enakim učinkom kot količinske omejitve‘, člen 31(1) Direktive 2007/46[...] in člen 1(1)(t) in (u) Uredbe [...] št. 1400/2002, mogoče razlagati tako, da nasprotuje nacionalni zakonodaji, ki določa, da za odobritev svobodnega trženja novih proizvodov in potrošnih materialov iz kategorije tistih, ki zadevajo varnost v cestnem prometu, varstvo okolja, energetska učinkovitost in zaščito pred krajami cestnih vozil, ne zadostuje certifikat o skladnosti za dajanje v promet in/ali trženje, ki ga je predložil distributer iz druge države članice EU v zvezi z novimi proizvodi in potrošnimi materiali iz kategorije tistih, ki zadevajo varnost v cestnem prometu, varstvo okolja, energetska učinkovitost in zaščito pred krajami cestnih vozil, čeprav navedeni distributer iz druge države članice EU svobodno distribuira navedene dele na ozemlju te države članice EU, in je v skladu z navedenim certifikatom mogoče zadevne dele tržiti na ozemlju Evropske unije?“

Dopustnost vprašanj za predhodno odločanje

- 22 Romunska vlada se je sklicevala na nedopustnost vprašanj za predhodno odločanje v zvezi z razlago člena 34 PDEU in člena 1(1)(t) in (u) Uredbe št. 1400/2002. Na eni strani meni, da je Direktiva 2007/46 področje, ki ga ureja, popolnoma uskladila, zaradi česar se ni več mogoče opirati na primarno pravo. Na drugi strani trdi, da Uredba št. 1400/2002 ni več veljala, ko je RAR opravil nadzor, in da nove določbe Unije ne vsebujejo več opredelitev, za razlago katerih je zaprosilo predložitveno sodišče.
- 23 V zvezi s tem je treba spomniti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso postopek, uveden s členom 267 PDEU, instrument sodelovanja med Sodiščem in nacionalnimi sodišči, s katerim prvo zagotavlja drugim razlago prava Unije, ki jo potrebujejo za rešitev obravnavanega spora (glej zlasti sodbo Klarenberg, C-466/07, EU:C:2009:85, točka 25).
- 24 V okviru tega sodelovanja je le nacionalno sodišče, ki odloča v sporu in ki mora prevzeti odgovornost za sodno odločbo, ki jo mora sprejeti, pristojno za presojo glede na posebne okoliščine zadeve o tem, ali potrebuje predhodno odločbo za to, da izda sodbo, in o pomembnosti vprašanj, ki jih zastavi Sodišču. Zato je Sodišče načeloma dolžno odločiti, če se predložena vprašanja nanašajo na razlago prava Unije (glej zlasti sodbo Klarenberg, C-466/07, EU:C:2009:85, točka 26).
- 25 Iz tega izhaja, da se domneva upoštevnost vprašanj v zvezi z razlago prava Unije, ki jih je postavilo nacionalno sodišče v normativnem in dejanskem okviru, ki ga to opredeli v okviru lastne odgovornosti in za preizkus pravilnosti katerega Sodišče ni pristojno. Predlog nacionalnega sodišča je mogoče zavreči, samo če je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora v postopku v glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo pravnih in dejanskih elementov, da bi lahko na zastavljena vprašanja dalo koristne odgovore (glej zlasti sodbo Klarenberg, C-466/07, EU:C:2009:85, točka 27).
- 26 V obravnavanem primeru ni mogoče utemeljeno trditi, da člen 34 PDEU očitno ni povezan z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari. Poleg tega, vprašanje, ali tega člena ni treba razlagati, ker naj bi Direktiva 2007/46 popolnoma uskladila zadevno področje, ni razlog za nedopustnost in ga je treba presojati v okviru odgovora na vprašanja za predhodno odločanje. Zato ugovoru nedopustnosti, ki ga je podala romunska vlada glede člena 34 PDEU, ni mogoče ugoditi.
- 27 Po drugi strani pa je v členu 12 Uredbe št. 1400/2002 določen datum prenehanja njene veljavnosti, ki je 31. maj 2010. Ker je bila odločba o naložitvi globe iz postopka v glavni stvari sprejeta 28. junija 2011, se torej ta uredba ne uporablja za spor o glavni stvari. Prav tako je mogoče navesti, da so se vsekakor opredelitve originalnih delov ali rezervnih delov enake kakovosti iz njenega člena 1(1)(t) in (u) uporabljale le za namene te uredbe, ki se nanaša le na uporabo nekdanjega člena 81(3) Pogodbe za skupine vertikalnih sporazumov in usklajenih ravnanj na področju motornih vozil.
- 28 Zato zastavljeni vprašanja v delu, v katerem se nanašata na to uredbo, nista dopustni.

- 29 Romunska vlada prav tako meni, da so določbe člena 31(1) Direktive 2007/46 jasne in ne dopuščajo razumnega dvoma, ki bi upravičeval zahtevo za razlago. Ker tak argument ni razlog za nedopustnost vprašanja za predhodno odločanje, ga je treba zavrni.
- 30 Glede na navedeno je treba ugotoviti, da vprašanja za predhodno odločanje v delu, v katerem se nanašata na razlago člena 1(1)(t) in (u) Uredbe št. 1400/2002, nista dopustni.

Vprašanja za predhodno odločanje

- 31 Predložitveno sodišče z dvema vprašanjema, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 34 PDEU in člen 31(1) Direktive 2007/46 razlagati tako, da nasprotujeta nacionalni ureditvi, kot je ta iz postopka v glavni stvari, ki trženje novih rezervnih delov za cestna vozila – v obravnavanem primeru vodnih črpalk in filtrov za gorivo – v državi članici pogojuje z uporabo postopka odobritve ali homologacije v tej državi članici, razen če ni s certifikatom o homologaciji ali odobritvi dokazano, da je bil v zvezi s temi proizvodi že opravljen tak postopek v drugi državi članici ali da gre za originalne dele ali rezervne dele enake kakovosti v smislu te ureditve, pri čemer pa se dokument, ki ga v zvezi s tem izda distributer, ne šteje za zadosten.
- 32 Uvodoma je treba spomniti, da je iz člena 1 Direktive 2007/46 razvidno, da ta vzpostavlja ne samo usklajen okvir, ki vsebuje upravne predpise in splošne tehnične zahteve za odobritev vseh novih vozil iz njenega področja uporabe, ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za ta vozila, zato da bi olajšali njihovo registracijo, prodajo in začetek uporabe v Uniji, ampak tudi določbe za prodajo in začetek uporabe delov in opreme, namenjene za vozila, ki so odobrena v skladu s to direktivo.
- 33 Iz spisa, predloženega Sodišču, je razvidno, da zadeva iz postopka v glavni stvari spada v to drugo kategorijo določb, kar pa mora preveriti predložitveno sodišče.
- 34 V tem okviru člen 31(1) Direktive 2007/46 določa, da države članice dovolijo prodajo, ponujanje v prodajo ali začetek uporabe delov ali opreme, ki lahko predstavljajo veliko tveganje za pravilno delovanje sistemov, ki so bistveni za varnost vozila ali njegovo okoljsko učinkovitost, samo če je te dele ali opremo v skladu z odstavki od 5 do 10 tega člena odobril pristojni homologacijski organ.
- 35 Vendar, kot je razvidno iz odstavkov 2 in 11 člena 31 Direktive 2007/46, morajo biti deli in oprema, za katere je potrebna odobritev v skladu s členom 1 tega člena, vključeni na seznam iz Priloge XIII k tej direktivi. Kot pa navaja Komisija, ta ni izdala nobenega seznama v okviru te priloge.
- 36 V tem primeru, kot trdita romunska vlada in Komisija, je treba uporabiti odstavek 12 tega člena 31, ki določa, da dokler Komisija ne sprejme odločitve, ali mora biti del ali kos opreme vključen v seznam iz Priloge XIII k tej direktivi, lahko države članice ohranijo nacionalne določbe o delih ali opremi, ki lahko pomenijo veliko tveganje za pravilno delovanje sistemov, ki so bistveni za varnost vozila ali njegovo okoljsko učinkovitost, pri čemer pa te nacionalne določbe prenehajo veljati, ko se odločitev v zvezi s tem sprejme.
- 37 Ta določba se tako nanaša na prodajo in začetek uporabe delov ali opreme, ki – poleg tega da niso na seznamu iz Priloge XIII k Direktivi 2007/46 – lahko predstavljajo veliko tveganje za pravilno delovanje sistemov, ki so bistveni za varnost vozila ali njegovo okoljsko učinkovitost, kar pa mora glede delov iz postopka v glavni stvari preveriti predložitveno sodišče.
- 38 Nato je treba preučiti, ali je pravo države članice v zvezi s prodajo in začetkom uporabe teh delov, na katerega napoluje člen 31(12) te direktive, v skladu s pravom Unije, zlasti členom 34 PDEU.

- 39 V zvezi s tem je iz ustaljene sodne prakse razvidno, da je treba vsak ukrep države članice, ki bi lahko neposredno ali posredno, dejansko ali potencialno oviral trgovino v Uniji, šteti za ukrep z enakim učinkom kot količinske omejitve v smislu člena 34 PDEU (glej zlasti sodbi Dassonville, 8/74, EU:C:1974:82, točka 5, in Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, točka 16).
- 40 Iz tega izhaja zlasti, da tudi če v pravu Unije ni uskladitvenih ukrepov, mora biti proizvode, ki so zakonito proizvedeni in trženi v eni državi članici, mogoče tržiti v drugi državi članici brez dodatnega nadzora. Da bi bila nacionalna ureditev, ki določa tak nadzor, upravičena, mora spadati pod eno iz izjem iz člena 36 PDEU ali eno izmed nujnih zahtev, ki jih je priznala sodna praksa Sodišča, in biti tako v prvem kot drugem primeru primerna za uresničitev zasledovanega cilja ter ne sme prekoračiti tega, kar je nujno za njegovo doseganje (glej sodbi ATRAL, C-14/02, EU:C:2003:265, točka 65, in Komisija/Portugalska, C-432/03, EU:C:2005:669, točka 42).
- 41 Iz spisa, predloženega Sodišču je razvidno, da ureditev iz postopka v glavni stvari nalaga uporabo postopka homologacije ali odobritve za proizvode iz postopka v glavni stvari, kar lahko pomeni ukrep z enakim učinkom v smislu člena 34 PDEU, razen če ta ureditev ne določa tudi izjem od teh postopkov, ki lahko zagotovijo, da so proizvodi, ki so zakonito proizvedeni in trženi v drugih državah članicah, te obveznosti oproščeni.
- 42 Vendar je iz tega spisa prav tako razvidno, da naj bi člen 1(8) odloka vlade št. 80/2000 določal take izjeme, kar pa mora preveriti predložitveno sodišče.
- 43 Če bi se izkazalo, da ni tako, bi morali pristojni nacionalni organi dokazati, da je to oviro ob upoštevanju proizvodov, ki jih lahko zadeva, mogoče upravičiti s cilji zagotavljanja prometne varnosti in varstva okolja, kar so v skladu s sodno prakso nujne zahteve v splošnem interesu, ki lahko upravičijo ukrep z enakim učinkom kot količinske omejitve, in da je ne samo nujna ampak tudi sorazmerna s takimi cilji (glej zlasti sodbo Komisija/Belgija, C-150/11, EU:C:2012:539, točki 54 in 55).
- 44 Glede vprašanja, ali pravo Unije nasprotuje temu, da se dokumenti, kot so ti, ki jih je predložila družba Capoda, ne štejejo za zadostne za dokaz, da so bili deli, kot so ti iz postopka v glavni stvari, že homologirani ali odobreni ali da gre za originalne dele ali rezervne dele enake kakovosti v smislu nacionalnega prava, ki so iz tega naslova oproščeni postopka homologacije ali odobritve od RAR, je treba pojasniti, da če ni ureditve v pravu Unije, so države članice pristojne, da pod pogojem upoštevanja načel enakovrednosti in učinkovitosti določijo dokazna sredstva, ki jih je v zvezi s tem mogoče predložiti.
- 45 Pod tem pogojem pravo Unije ne nasprotuje temu, da je načeloma mogoče le s certifikati proizvajalca in ne distributerja dokazati, da gre za že homologirane ali odobrene dele ali originalne dele ali rezervne dele enake kakovosti v smislu nacionalnega prava. Poleg tega je treba poudariti, da člen 3, točka 26, Direktive 2007/46, ki opredeljuje pojem „originalni deli ali oprema“ za namene te direktive, določa, da se, če se ne dokaže nasprotno, šteje, da so deli originalni, če to potrdi proizvajalec.
- 46 Tako je treba na postavljeni vprašanji odgovoriti, da je treba člen 34 PDEU in člen 31(1) in (12) Direktive 2007/46 razlagati tako, da ne nasprotujeta nacionalni ureditvi, kot je ta iz postopka v glavni stvari, ki trženje novih rezervnih delov za cestna vozila – v obravnavanem primeru vodnih črpalk in filtrov za gorivo – v državi članici pogojuje z uporabo postopka odobritve ali homologacije v tej državi članici, če ta ureditev določa tudi izjeme, ki lahko zagotovijo, da so deli, ki so zakonito proizvedeni in trženi v drugih državah članicah, te obveznosti oproščeni, ali če ni tako, če lahko zadevni deli pomenijo veliko tveganje za pravilno delovanje sistemov, ki so bistveni za varnost vozila ali njegovo okoljsko učinkovitost, in je ta postopek homologacije ali odobritve strogo nujen in sorazmeren glede na cilja zagotavljanja prometne varnosti ali varstva okolja. Pogoji, pod katerimi je treba predložiti dokaz, da so bili taki deli že homologirani ali odobreni ali da so originalni deli ali deli enake kakovosti, spadajo, če ni ureditve v pravu Unije, pod pravo držav članic ob upoštevanju načel enakovrednosti in učinkovitosti.

Stroški

- ⁴⁷ Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (sedmi senat) razsodilo:

Člen 34 PDEU in člen 31(1) in (12) Direktive 2007/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. septembra 2007 o vzpostavitvi okvira za odobritev motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila (Okvirna direktiva) je treba razlagati tako, da ne nasprotujeta nacionalni ureditvi, kot je ta iz postopka v glavni stvari, ki trženje novih rezervnih delov za cestna vozila – v obravnavanem primeru vodnih črpalk in filtrov za gorivo – v državi članici pogojuje z uporabo postopka odobritve ali homologacije v tej državi članici, če ta ureditev določa tudi izjeme, ki lahko zagotovijo, da so deli, ki so zakonito proizvedeni in trženi v drugih državah članicah, te obveznosti oproščeni, ali če ni tako, če lahko zadevni deli pomenijo veliko tveganje za pravilno delovanje sistemov, ki so bistveni za varnost vozila ali njegovo okoljsko učinkovitost, in je ta postopek homologacije ali odobritve strogo nujen in sorazmeren glede na cilja zagotavljanja prometne varnosti ali varstva okolja.

Pogoji, pod katerimi je treba predložiti dokaz, da so bili taki deli že homologirani ali odobreni ali da so originalni deli ali deli enake kakovosti, spadajo, če ni ureditve v pravu Unije, pod pravo držav članic ob upoštevanju načel enakovrednosti in učinkovitosti.

Podpisi